

"Liv i Lystrup"

Lystrup,

- **nu med engsø, snart med motorvej, og en letbane på vej...**
- **så mangler vi bare byen!**

Fællesrådet Lystrup-Elsted-Elev, erhvervsforeningen ErhvervLystrup og Lystrup Idrætsforening har en vision:

"Vi ønsker at skabe en dynamisk og levende bymidte som omdrejningspunkt for byens liv, samvær, erhverv, idræt og kultur"

Med visionen er det håbet, at en sammenhængende bymidte vil skabe udvikling i Lystrup til gavn for idrætslivet, forretningslivet, bylivet og fællesskabet.

Ovenstående vision beskrives nærmere på de følgende sider, hvor læseren kan få et mere detaljeret billede af den udvikling, vi ønsker os.

Indholdsfortegnelse

1.	"Liv i Lystrup" – en fortælling fra 2012	side	2
2.	Dette findes i Lystrup Bymidte i 2012	side	4
3.	Fakta om Lystrup anno 2008	side	9
4.	Kort over Lystrup nu og i fremtiden	Side	11

1. "Liv i Lystrup" – en fortælling fra 2012

Britt Svane kører hjem fra sit arbejde. Turen fra Tilst går fantastisk hurtig, efter at motorvejen er kommet. Hun kommer i tanke om, at hun har glemt Milles gymnastiktøj, så hun bliver lige nødt til at køre hjem og vende, inden hun skal hente Mille i SFO'en. Mille er blevet fuldstændig bidt af at springe efter, at Lystrup har fået den nye springsal.

Britt parkerer bilen i P-kælderen under Bymidten og henter sin datter. Imens tænker Britt på, hvor meget liv, der er blevet i Bymidten efter, at bilerne ikke længere adskiller byen. Det er som om, det hele er blevet samlet her omkring torvet, hvor skoleeleverne hænger ud på trappen, børnene scater på ramperne, og et forretningsmøde holdes på caféen i solens stråler.

I Idrætshusets lyse foyer møder de Jesper, som har hentet Emil. Britt når lige at hilse på én af sine barndomsveninder, der har været til babyrytmik på biblioteket. Og så dukker Lasse op fra scater-ramperne.

Lasse bookede i går tid i øvelokalerne i Beboerhuset via LystrupPortalens online-booking med sit LystrupKlip, så han skal sammen med nogle venner spille deres hjemmelavede rock-numre. Det er fedt, at de ikke behøver at have en fast øvedag, men bare kan få tid, når der er plads og de har lyst. Og det har de tit.

Jesper tager Mille med i omklædningsrummet, mens Britt sætter sig i caféen med Emil. Emil går straks ombord i det nærliggende motorik-rum, mens Britt synker ned i den røde sofa med avisen og en kop kaffe. Britts mor vil komme forbi og tage Emil med ud og handle, så Britt har set sit snit til at tage en prøvetime i det nye foreningsdrevne motionscenter for at se, om det er noget for hende. Hun har forsømt træningen i alt for mange år, og nu er der snart ikke flere undskyldninger, hun kan finde på, for at undgå at blive konfronteret med sin dårlige form. Så nu skal det være.

Da Hanne, børnenes mormor, blev alene, flyttede hun ind i én af de nye centrale lejligheder. Det var godt for hende, at flytte til noget nyt, så hun kunne starte på frisk. Ved at komme tættere på Bymidten har hun heller ikke så langt til fysioterapeuten og lægen, som hun ofte besøger pga. gigten. Udsigten til Engsøen og Århus bugten fra hendes lejlighed er heller ikke dårlig. Det er lige før man misunder hende.

Britt når i sin kamp med pulsen på spinningcyklen også at tænke, at det er sjovt, at hendes familie er lige omkring hende, men de er alle i gang med vidt forskellige ting.

Da hun sveddryppende går fra spinningrummet til omklædningslokalerne, kan hun igennem glas-facaden se Emil, der står og råber et eller andet, mens han peger ned på sine fødder. Der sidder et par nye vinterstøvler med Spiderman på. Så har hendes mor igen forkælet "den lille". Bag ham står Hanne med bæreposer fra både Brugsen, Delikatessen og blomsterhandleren.

En halv times tid senere sidder de alle omkring ét af bordene i caféen, og er ved at sætte tænderne i en lækker wok-ret. Emil fortæller, at han sammen med børnehaven var i "Sørøverland" i bevægelsesrummet i dag.

Inden familien tager hjem, beslutter de sammen med Hanne at bruge nogle af deres LystrupKlip til kirkekoncerten med Bobo Moreno på søndag.

Britt tager Jespers cykel hjem sammen med de "store børn", mens Jesper kører hjem og putter Emil. De cykler igennem bevægelsesparken, og ser at der er kommet en træningspavillon op, hvor der står nogle løbere og styrketræner. Lasse stopper for lige at prøve den.

Ved 21-tiden er børnene lagt i seng, og Britt kan mærke tyngden i lægmusklerne. Det kommer til at gøre ondt i morgen...

2. Dette findes i Lystrup Bymidte i 2012

Bymidten

I byens helt naturlige geografiske midte i området med Lystrup Kirke, Lystrup Skole, svømmehallen, butikker, haller, lokalcenter og græsarealer og skov, ligger Lystrup Bymidte. Et dynamisk, levende samlingssted for byens borgere og deres aktiviteter. Her banker byens puls, her udfolder byens borgere deres ønsker og drømme, her findes kultur, boliger, erhverv og idrætsfaciliteter. Alt sammen integreret i Lystrup Bymidte, hvor princippet "One-stop-living" følges. Et princip hvor de forskellige delelementer i bymidten smelter sammen, har udsyn til hinanden og skaber synergi. Bymidten er omdrejningspunktet for en sammenhængende, aktiv, fællesskabende og dynamisk by.

LystrupPortalen

Lystrup Bymidte er mere end geografi, mere end veje, mursten og fysisk tilstedeværelse. Portalen er Lystrup Bymidte på nettet, og indgangen til alle informationer om livet i Lystrup. LystrupPortalen er et virtuelt mødested, der understøtter og synliggør det levende bysamfund. Den er et udstillingsvindue for øvrige hjemmesider, for begivenhedskalenderen, en kommerciel mulighed for annoncører, for netværksdannelse, for køb og salg, for alt hvad Lystrup byder på. Det er her du tjekker og booker ledige tider i hallerne, finder åbningstider på biblioteket, undersøger hvornår der er gudstjeneste i julen, bruger dit LystrupKlip til aktiviteterne i bymidten og ser tilbud fra byens butikker. Det levende lokalsamfund – på nettet.

Det omtalte LystrupKlip er et elektronisk system, hvor du køber dig et vist antal klip, og hvert arrangement, aktivitet eller lokale koster nogle klip. Via et kortnummer kan du booke og betale på LystrupPortalen. På den måde er byens liv lettilgængelig for alle.

Handel & erhverv

I Lystrup Bymidte finder man en række forskellige erhverv. Mottoet for bymidten er "vi har det hele – lige her" og tænkningen er "One-stop-shopping".

Det første man møder er butikscenteret, som indeholder en stor dagligvareforretning og et større antal specialbutikker. Du vil her kunne finde det meste du har brug for, både indenfor fødevarer, personlig pleje, beklædning m.m. Her kan du købe god ost og vin, et par nye sko til børnene, et nyt sæt tøj eller gå en tur i banken. Det hele side om side.

Tager du trappen eller elevatoren op til de næste etager finder du Lystrup læge- og sundhedshus, hvor læger, tandlæger og fysioterapeuter holder til.

Flere af de mindre erhvervsdrivende i Lystrup har oplevet en positiv effekt i det nye kontorfællesskab, de har fået i Bymidten. Her bor advokater, revisorer, arkitekter og andre

erhverv, og nogle af dem deler reception og administration. Ved at samle erhvervslivet så tæt på byens fritids- og kulturliv, er det nemmere for den handlende, patienten, den ansatte, den erhvervsdrivende at benytte sig af aktiviteterne og faciliteterne.

Tilbage i stueplan finder du hjertet i Lystrup Bymidte, nemlig caféen. Fra caféen har du udsyn til flere af faciliteterne i Bymidten. Her er alle velkomne, idrætsudøverne ses ofte hygge sig i caféen, men også de erhvervsdrivende i byen bruger caféen til at invitere deres gæster på middag. I caféen er det muligt at få et sundt måltid efter træningen eller indkøbsturen, men du kan også vælge at tage maden med hjem. Caféen har mange forskellige arrangementer, blandt andet den populære lørdagsbrunch og foredragsmiddag en gang om måneden.

Lystrups erhvervsliv anno 2008:

Erhvervslivet i Lystrup rummer ca. 400 små og store virksomheder fordelt over forskellige erhvervstyper. Der er således mange arbejdspladser i byen (kilde: www.erhvervlystrup.dk). Derudover trækker den største dagligvarebutik, Superbrugsen, mange kunder til og er Danmarks næststørste Superbrugs med et salgsareal på 1.400 kvm. og en årlig omsætning på over 120 millioner.

Boliger:

I Lystrup Bymidte findes en række eksklusive ejerlejligheder. Her bor seniorer, der nyder den 3. alder, her er penthouselejligheder med udsigt, og boliger for folk i øvrigt som vil være tæt på alt. Ligeledes findes udlejningsværelser til gæster på besøg i Bymidten. Måske overnatning efter familiefesten, efter konferencen i firmaet, efter håndboldstævnet m.m.?

Lystrups boligområde i bymidten i dag:

Lystrup er kendetegnende ved et stort antal parcelhuskvarterer.

Nord for bymidten findes et større alment boligbyggeri, og syd for Bymidten ligger boligblokke dels med ejerlejligheder og dels med almene boliger. I umiddelbar nærhed af Bymidten findes kirke, skole og lokalcenter.

Idrætsliv

Der er blevet etableret nye idrætsfaciliteter i tilknytning til de eksisterende, som er blevet renoveret, så nu rummer Idrætshuset både foreningsidrætten og de selvorganiserede motionsudøvere. Der er en god synergi imellem disse to brugergrupper, og der er øget tilgang til de fleste aktiviteter. Under mottoet "Liv i Lystrup – bevægelse, aktivitet, samvær" drives Idrætshuset af Lystrup Idrætsforening ud fra værdier som tilgængelighed, fleksibilitet og udadvendthed. Idrætshuset er kendetegnet ved åbne og lyse rum, og at der er åbent alle dage

– hele året rundt. Med respekt for de traditionelle idrætsgrene er idrætsfaciliteterne også åbne for nye og spændende aktiviteter, så andre målgrupper tiltrækkes.

I Idrætshuset er der springsal, fitnessafdeling, klatrevægge og mindre aktivitetsrum til dans, pilates, judo, bordtennis, og der er sammenhæng med de udendørs arealer, hvor nogle af aktiviteterne kan dyrkes udendørs, når vejret tillader det. Eks. fodboldafdelingens yngste på græsarealerne. Svømmehallen er naturligvis integreret i aktiviteterne i Idrætshuset, så man nu kan se den fra Bymidten, men også via LystrupKlip, hvor man kan betale adgangen til svømmehallen med sine klip. Aktiviteter målrettet grupper i forskellige livsfaser har også deres plads i Idrætshuset, eks. familieaktiviteter, efterfødselshold, teenage-udfordringer, senior-samvær m.m. I Idrætshuset møder man et servicemindet personale, som hjælper brugerne og lytter til deres input. En Idrætskoordinator sørger for at skabe aktiviteter for de selvorganiserede bruger og at udvikle foreningslivet. Idrætshuset har også specialister som fysioterapeut, fodterapeut, energiterapeut, zoneterapeut og massør tilknyttet.

Haller, springsal, mødelokaler, aktivitetsrum og samlingssteder indrettes i tæt, levende sammenhæng med alle øvrige faciliteter i bymidten.

Lystrups idrætsliv anno 2008

Lystrup Idrætsforening, LIF, har ca. 3400 medlemmer fordelt på 11 afdelinger, som er svømning, fodbold, gymnastik, badminton, tennis, petanque, squash, basketball, Liffen, håndbold og løb og motion. Faciliteterne som benyttes af afdelingerne, er placeret i mosen overfor Engsøen, på Lystrup og Elsted skole, i svømmehallen og i idrætscenteret på Lystrup Centervej. Idrætscenteret består af to haller, som kan beskrives som et mørkt, lukket, renoveringsmodent halanlæg uden personale og som vender "bagsiden" til centervejen og indkøbscenteret på den modsatte side af vejen. Hallernes kantine og mødelokaler benyttes sjældent.

Kulturliv:

I det moderne beboerhus i Bymidten findes lokaler til alles brug. Her holdes generalforsamlinger for større grupper bl.a. grundejerforeninger, idrætsafdelinger, musikforeninger, og her holdes møder med færre deltagere eks. bestyrelsesmøder, udvalgsmøder og mødregrupper. I beboerhuset er der mulighed for et sammenrend for store og små, for mange og få, ud fra en fælles interesse og et ønske om at mødes.

Lokaliteterne danner udover mødeaktiviteter også ramme om mange forskelligartede aktiviteter for alle aldersklasser, som eksempelvis Musikforeningens Jamsessions og koncerter, fællesspisning, teatergrupper, danseundervisning, bridge, foredrag, voksenundervisning, skiftende kunstudstillinger og korsang.

Det er også her Lystrup-borgerne holder konfirmationsfester og fødselsdage med mulighed for at benytte de øvrige faciliteter i Bymidten. Hvad med en børnefødselsdag med adgang til springsalen?

Aktiviteterne i det moderne beboerhus i Lystrup Bymidte varierer, fordi de afspejler brugernes ønsker og behov og personalets idérigdom, dog med et fast og vedvarende fokus på liv og samvær.

Biblioteket findes også i Bymidten. Her hvor Lystrup-borgerne dagligt kommer, er bibliotekets opgave at inspirere, stimulere, underholde, servicere og levere varen til de mangeartede behov, der måtte være. Borgerservice er naturligt også placeret i Bymidten. Reserverede bøger og andet materiale hentes i idrætscenterets reception, når biblioteket og borgerservice er lukket.

Lystrups kulturliv anno 2008

Elsted-Lystrup Beboerhus, som ligger ved Elsted skole, fungerer som et lokalt kulturelt samlingssted for alle borgere i 8520-området. I dagtimerne bruges huset af især mange børn, der kommer med deres dagplejere samt fra forskellige institutioner for at lege, spille, synge, se/spille teater og meget andet. Fra eftermiddagen og aften timerne er det de mange forskellige foreninger, der har de faste aktiviteter eller møder i huset. Bl.a.: Banko, dans, gymnastik, frimærker, porcelænsmaling, glasarbejde, folkedans, præmiehist, seniorbillard. I 2006 startede der et musikøvelokale, hvor amatørmusikere kan udfolde sig med musik af enhver genre.

I weekenderne bliver beboerhuset blandt andet brugt til revyer, udstillinger og koncerter, der bliver arrangeret i samarbejde med Lystrup Musikforening, hvor huset i den forbindelse bliver kaldt Rytmehuset. Der udlejes også til private fester.

Lystrup Bibliotek er et "familiebibliotek" med hovedvægten på udlånsmaterialer indenfor hobby, hus og have, musik og video/dvd, tegneserier og billedbøger. Bibliotekets pc'er står gratis til rådighed for brug af internet, cd-rom og tekstbehandling.

Beskrivelse af tilbud til børn:

Biblioteket har løbende udstillinger og arrangementer for børn.

Bevægelsespark

Den dynamiske og levende Bymidte i Lystrup begrænser sig ikke blot til indendørs faciliteter. Forår og efterår laves der arrangementsprogram for børn med film, teater o. a. Programmet tas på "Liv i Lystrup" og også kan ses på Lystrup Biblioteks hjemmeside. I umiddelbar nærhed af Bymidten findes man Sønder Skoven og et stort grønt areal. Her er skabt en aktiv park med masser af muligheder for bevægelse for alle aldre. Bevægelsesparken er et smukt sted, hvor leg og bevægelse går hånd i hånd med naturen og de omkringliggende bygninger, som Lystrup Kirke og lokalcenteret.

Stierne i skoven har forskellige typer af underlag, nogle er velegnede til løb, andre er mere ujævne. Løbestierne er oplyste om vinteren. Her finder man Lystrup Idrætsforenings afdeling

for løb og motion varme op til dagens træning, motionisten, der tager et par omgange eller eleverne fra skolen, der løber mini-orienteringsløb. De mere ujævne stier, bruges til en gåtur, eller til motorisk træning for mindre børn, og lokalcenterets fysioterapeuter bruger dem til balancetræning for byens ældre.

Et sted i Bevægelsesparken finder man træningspavillioner, hvor det er muligt at styrketræne udendørs. Træningspavillionerne bruges flere gange om ugen af Idrætsforeningens løbeafdeling, som også vedligeholder pavillionerne. Men de er også meget populære, når håndboldspillerne skal i form til sæsonen. Ofte finder man også nogle teenagedrenge, som kæmper om, hvem der er stærkest.

Overalt i Bevægelsesparken findes skulpturer, som kan bruges til både leg og bevægelse. Dagplejere, vuggestuer og børnehaver bruger flittigt legepladsen, men også SFO'erne og Liffen (idrætsforeningens fritidstilbud til børn mellem 10-14 år) kommer ofte i Bevægelsesparken, hvor de klatrer højt til tops, udfordrer balancen eller bare spiller bold. Bevægelsesparken er et sted, hvor man har lyst til at opholde sig i længere tid, hvis ikke for at lege og bevæge sig, så for at nyde naturen, holde picnic eller bare være.

Lystrups bynære grønne område i dag

Tæt på byens midte finder man en mindre skov, som i dag, primært bruges til gåture for byens borgere. Desuden er der flere større grønne arealer, en mindre plantage og en delvis asfalteret festplads, som trænger til renovering, i nærheden af byens midte. Dette er ikke områder, hvor borgerne opholder sig, men primært områder, man går igennem.

3. Fakta om Lystrup anno 2008

Alder, befolkning og køn i Elev, Elsted og Lystrup i juli 2006

Sogne	Kvinder	Mænd	I alt	Heraf						
				0-2 år	3-6 år	7-14 år	15-19 år	20-24 år	25-64 år	65 år -
Elev	392	377	769	35	46	138	46	22	446	36
Elsted	2.115	2.067	4.182	182	197	661	243	181	2.409	309
Lystrup	2.762	2.566	5.328	245	232	778	245	234	2.990	604
I alt	5.269	5.010	10.276	462	475	1.577	534	437	5.845	949

I Lystrup har der siden 1990 været en gennemsnitsmæssig tilflytning på 100 personer årligt¹.

Lokalsamfundet

Lystrup, Elsted og Elev udgør tilsammen et lokalsamfund i Århus Kommune. Området tæller 10.276 indbyggere. Foruden områdets tre folkeskoler og Ungdomsskolen er der vuggestuer, børnehaver, skolefritidsordninger, fritidshjem, byggelegeplads, fritidsklub og ungdomsklub. Området har et rigt foreningsliv og der er diverse sportsanlæg, herunder bl.a. idrætshaller, svømmehal, tennisbaner m.m.²

Byudvikling – lokalplaner vedr. udvikling af by i Elev

På Elev Bakke er der planer om, at der i 2010 og de kommende år vil blive bygget en ny by med plads til mellem 4.000 og 7.000 indbyggere. Byen tænkes tilkøbt letbanen med to stationer³. I 2007 udbydes 90 parcelhusgrunde i Elev og 4-5 storparceller, der kan rumme ca. 200 tæt-lave boliger. I Elsted udbydes i 2007 62 parcelgrunde med det formål at give mulighed for, at området kan anvendes til erhvervsformål⁴.

Livsformer, forbrug af kultur og idræt og forbrugsvaner generelt⁵

Børnefamilier

Den største procentdel af befolkningen i Lystrup er mellem 25 og 65 år (jf. ovenstående aldersdemografi). Der er dermed en overvægt af familier med børn. Ifølge Byg Kongsholm er 72,5 % af børnefamilier villaejere og prioriterer rolige, grønne omgivelser og sikkerhed for deres børn højt. Børnefamilier lægger generelt vægt på en god skole, gode institutioner og

¹ Kilde: www2.aarhuskommune.dk/m0/struktur06/Befolkning/Sogne/Alder_og_koen.html

² Kilde: www.aarhus.dk

³ Kilde: Århus Stiftstidende d. 23.10.2007.

⁴ Kilde: www.aarhus.dk/kommune/lokalplaner

⁵ Følgende oplysninger er baseret på bogen "Fra Barnevogn til Kørestol – Livsfaser og Forbrug" af Louise Byg Kongsholm (2007).

fritidsmuligheder. I takt med børnenes alder får forældrene øget tid og fokus på fritidsinteresser, motion og sundhed.

Folk i alderen 46 til 64 år har øget fokus på kroppen og velvære og bruger i denne tidsalder flere penge på motion, rejser, forlystelser og selvrealisering generelt. 56 % af folk i alderen 50-59 år dyrker motion og idræt regelmæssigt

Børneliv

Tweens i alderen 8-12 år

For denne gruppe ligger sport som absolut nummer et på listen over foretrukne fritidsinteresser, hvor fodbold, dans og heste er i højsædet. 85 % af børn i alderen 8-12 år dyrker sport i fritiden i løbet af en normal uge. Men venner, musik og computerspil fylder også meget. Computer og forbrug af kulturprodukter som musik og film er en væsentlig del af deres interessesfære. Tweens har et stort forbrug af elektronisk udstyr som ipods, mobiltelefoner og computer samt dyrt mærkevaretøj.

Teens i alderen 13-19 år

Denne gruppe rummer ukritiske forbrugere, der har en stærk identitetsfølelse, så mærkevarer udvælges, så de styrker identiteten. Forbrug handler grundlæggende om at se godt ud og at kommunikere, og de har pengene til at opretholde et stort forbrug. Venner og familie har stor prioritet for teens. Når børn når 12-13 års alderen, begynder de at droppe foreningsidrætten. Især badminton, håndbold og gymnastik mister medlemmer. De unge foretrækker at melde sig ind i fitnesscentre pga. de fleksible åbningstider. Den primære årsag til frafaldet i idrætsforeningerne er tidspres, idet det kniber med at få tid til både arbejde, skole, fester og idrætten, hvorfor sidste ofte vælges fra⁶.

Seniorer

Ca. 10 % af indbyggerne i Lystrup er over 65 år. Skønt denne gruppe ikke er en homogen størrelse – og specielt kroppens tilstand differentierer – har flertallet af gruppen en god økonomi, og der bruges for alvor penge på rejser, oplevelser, kurser, fritidsinteresser og motion. Med udtrædelse af arbejdsmarkedet har denne gruppe megen fritid. Selvrealisering er i fokus og senere børnebørn. Flertallet af gruppen over 65 år er ved godt helbred, køber overvejende økologisk og har fokus på sundhed og motion. Danske Gymnastik og Idrætsforeninger (DGI) oplever fx, at seniorer i stigende grad ønsker at deltage i organiserede aktiviteter såsom seniorgolf. 50 % af folk i alderen 60-69 år og 44 % af folk i alderen 70+ dyrker motion og idræt regelmæssigt. De foretrukne sports- og motionsformer er

⁶ www.dgi.dk

gymnastik/aerobic, vandreture, svømning, badminton og dans. Biografgængere over 65 år er steget i takt med biograftilbud for seniorer.

5. Kort over Lystrup – nu og i fremtiden

Lystrup anno 2008

Lystrup anno 2012

